

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานเขียนและงานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลในการเรียนกับสมรรถภาพในการสอน โครงการฝึกครูแบบสมรรถฐาน (CBTE) และสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาที่นำมากล่าวอ้างอิงในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

ด้านสมรรถภาพพื้นฐานของครู ได้มีนักการศึกษาไทยเสนอแนวคิดไว้ในหนังสือและบทความต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ในปี 2515 สาโรช บัวศรี เขียนบทความเรื่อง "สมรรถภาพของครู" เสนอแนวคิดสรุปได้ว่า ครูที่ดีควรมีสมรรถภาพ 5 ประการคือ

1. สมรรถภาพในการสอน ได้แก่ การรู้จักใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ หลักการพัฒนา การเด็ก การวางแผนการสอน เลือกใช้วิธีสอนและสื่อการสอนแบบต่าง ๆ การวัดประเมินผลการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถนำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนด้วย
2. สมรรถภาพในการอบรมแนะแนวและปกครองชั้น โดยใช้หลักการแนะแนว และคุณธรรมในการปกครอง สร้างสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและผู้ปกครอง
3. มีความสามารถในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน รู้จักเลือกและใช้กิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมรวมหลักสูตร
4. สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับครูร่วมงานทั้งปวง
5. สามารถเป็นครูชั้นอาชีพด้วยการเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญแก่ตนเองเสมอ คนควาดวยเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้วยการพูดและเขียน เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมวิชาการ รักษาธรรมเนียมครูอย่างเคร่งครัด ช่วยเหลือครูใหม่และครูฝึกสอน¹

¹สาโรช บัวศรี, "สมรรถภาพของครู" วารสารสภาการศึกษา 7: 1 (สิงหาคม 2515), หน้า 38 - 39.

ในปี 2515 สุภรณ์ ศรีพหล¹ ได้เขียนบทความเสนอแนวความคิดและโครงสร้างใหม่ของการผลิตครูชั้นอาชีพ เพื่อเสนอในการสัมมนาเรื่อง การปรับปรุงหลักสูตรและขยายงานของวิทยาลัยพลศึกษา ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสนระหว่างวันที่ 16 - 21 พฤษภาคม 2515 มีใจความว่า ครูอาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) ซึ่งได้มาด้วยการศึกษาและฝึกฝนได้แก่ 1. ครูที่สอนเป็น (Transmission of Knowledge) 2. ทำวิจัยเป็น (Acquisition of Knowledge) และ 3. ใ้บริการเป็น (Application of Knowledge) ในการเสนอแนวคิดนี้ผู้เขียนได้นำโครงสร้างการผลิตครูของมหาวิทยาลัยแม่สชาฐเสศเป็นตัวอย่าง โปรแกรมดังกล่าวระบุสมรรถภาพของครูอาชีพด้านการสอน 3 ประการ คือ

1. สมรรถภาพทางวิชาการ (subject-matter competency)
2. สมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้ (presentation competency)
3. สมรรถภาพในการตัดสินใจ (decision-making competency)

เกณฑ์ปฏิบัติในการสร้างสมรรถภาพทั้ง 3 ประการคือ ให้ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาการอย่างดี (Content Knowledge) มีทักษะและเทคนิคในการสอนและปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง (Behavioral Skills) นอกจากนี้ครูอาชีพต้องมีทักษะด้านมนุษยธรรม (Humanistic Skills) ซึ่งหมายถึงทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เข้าใจปัญหาสังคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและให้ความช่วยเหลือแก่สังคมและชุมชนอีกด้วย¹

ในปี 2516 วิทยาลัยครูสมเด็จเจ้าพระยา ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่สังคมต้องการ ผลการวิจัยพบว่าลักษณะของครูที่สังคมต้องการมีดังนี้

¹สุภรณ์ ศรีพหล, "การผลิตครูชั้นอาชีพ" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 7: 2 (กันยายน 2515), หน้า 12 - 16.

1. มีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน
2. มีความรู้ทางวิชาการดีและหมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
3. ด้านการสอน สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจ ทำการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และสามารถใช้อุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม
4. การปกครอง เข้มงวดกวัดขันการนิระเบียบ อบรมความประพฤติของนักเรียนเสมอ
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูที่ดีควรให้ความสนิทสนมกับเด็ก ให้คำแนะนำที่ดีเมื่อมีปัญหา และช่วยปรับปรุงชุมชน
6. ด้านบุคลิกภาพ ครูที่ดีควรพูดชัดเจนนและใช้ถ้อยคำสุภาพ แต่งกายเรียบร้อย มีท่าทางร่าเริงแจ่มใส¹

ในปี 2517 สนิท ทิพวัลย์ ได้เขียนบทความเรื่อง "บทบาทของครูสังคมศึกษา" มีความตอนหนึ่งเกี่ยวกับลักษณะของครูสังคมศึกษาว่าควรจะมีคุณลักษณะต่อไปนี้ คือ

1. มีความซื่อซึ้งและศรัทธาในการ เป็นครูสังคมศึกษา
2. สามารถใช้ภาษาเป็นอย่างดีในการอธิบายถ่ายทอดความคิดได้อย่างชัดเจน
3. มีความเข้าใจจุดประสงค์ของการศึกษา หลักสูตรและสังคมศึกษา
4. สามารถตัดสินใจได้ดี มีความเป็นผู้นำทางการศึกษา
5. สามารถเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับบทเรียนแต่ละบท
6. รักการอ่าน การเขียน พัฒนศึกษาเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและติดต่อกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ หรือสังคมอื่น²

¹วิทยาลัยครูสมเด็จเจ้าพระยา, ลักษณะของครูที่สังคมต้องการ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามมิตร, 2518), หน้า 73-85.

²สนิท ทิพวัลย์, "บทบาทของครูสังคมศึกษา" วารสารประชาศึกษา (ฉบับที่ 3 ตุลาคม 2517), หน้า 34.

ในปี 2518 ภิกขุปัญญานันทมุนี ได้เขียนบทความเรื่อง "ครูในอุดมคติ" มีใจความว่า ครูในอุดมคตินี้ควรมีคุณลักษณะดังนี้

1. เป็นครูที่ไม่หวังรางวัล เพราะทำงานกับเด็กไร้เดียงสา ไม่ใช่กับธุรกิจ
2. มีความอดทน เสียสละ สุภาพ สบายใจและความประพฤติด้วยเหตุผล ตัดสินอย่างมีเหตุผลและใช้ความยุติธรรมเป็นหลัก ควบคุมสิ่งแวดล้อม
3. ไม่มัวเมาในอบายมุข
4. ทำให้นักเรียนศรัทธา ไว้วางใจ ให้ความอบอุ่นใจและรักนักเรียนเท่า ๆ กัน
5. พยายามประเมินผลตนเองและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ¹

ในปี 2518 คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา² ได้รายงานไว้ในหนังสือชื่อ "การปฏิรูปการศึกษา" มีความตอนหนึ่งซึ่งกล่าวถึงบทบาทที่พึงประสงค์ของครูดังนี้

1. เปลี่ยนบทบาทจากผู้ออกเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนมีความคิดริเริ่ม สนับสนุนให้นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ แนะนำวิธีค้นคว้าเลือกทางของตนเอง มีความคิดอิสระและมีเหตุผลในการตัดสินใจ
2. ฝึกให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักวิพากษ์วิจารณ์และยอมรับฟังการวิจารณ์ของผู้อื่นได้
3. สนใจศึกษาธรรมชาติและ ความแตกต่างของนักเรียน ให้ความรัก ความสนทนสนมแก่นักเรียน

¹ภิกขุปัญญานันทมุนี, "ครูในอุดมคติ" วารสารศรีนครินทรวิโรฒ ๒: ๒ (ตุลาคม - มกราคม 2518), หน้า 77 - 78.

²คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, การปฏิรูปการศึกษา (พระนคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 43.

4. ขยายมโนทัศน์ความสนใจ ความสามารถและความคึกของนักเรียนเพื่อหาทางส่งเสริมแนะนำการเลือกวิชาและอาชีพที่เหมาะสม

5. ส่งเสริมให้นักเรียนออกไปคุณธรรม จริยธรรม ไม่หลงไหลวัตถุ เห็นคุณค่าในการรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ

ในปี 2519 ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์¹ ได้เขียนบทความเรื่อง "ทิศทางของศึกษาศาสตร์" มีความตอนหนึ่งซึ่งกล่าวถึงลักษณะครูที่ดีว่า ต้องมีคุณสมบัติสำคัญ 5 ประการคือ

1. สามารถทำการสอนเป็นอย่างดี
2. สามารถอบรมแนะนำและปกครองได้เป็นอย่างดี
3. สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี
4. สามารถสร้างสัมพันธ์อันดีและร่วมมือกับชุมชนได้
5. สามารถเป็นครูอาชีพ (Professional Teacher)
6. เป็นผู้ที่สามารถออกไปรับใช้และพัฒนาชุมชนได้

ผู้เขียนอธิบายเพิ่มเติมว่า การเป็นครูอาชีพ (Professional Teacher) หมายถึง ครูจะต้องเป็นผู้หมั่นแสวงหาความรู้ใหม่องงามอยู่เสมอ ตลอดจนเพิ่มพูนความรู้ให้แก่อาชีพครูโดยการเขียน การพูด และการวิจัยหรือค้นคว้าทางวิชาการด้วย

ในปี 2519 วิชัย วงษ์ใหญ่² ได้เขียนบทความเรื่อง "การฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน" มีความตอนหนึ่งว่า การวางโครงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์, "ทิศทางของศึกษาศาสตร์" วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 1: 1 (มิถุนายน - ธันวาคม 2519), หน้า 2.

²วิชัย วงษ์ใหญ่, "การฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน" วารสารศึกษาศาสตร์ ม.ศ.ว. ประสานมิตร 1: 1 (มิถุนายน - ธันวาคม 2519), หน้า 14 - 20.

ครูมีความรู้ดีและสอนได้ดียังไม่พอเพียง ต้องฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับอาชีพครูอีก 5 ทักษะ คือ

1. ทักษะในการพัฒนาตนเอง (Personality Development Skills)
2. ทักษะในการสื่อความหมายติดต่อกับผู้อื่น (Interpersonal-Communication Skills)
3. ทักษะในการใช้วิจารณญาณตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ (Decision-Making and Problem Solving Skills)
4. ทักษะในการช่วยเหลือผู้อื่น (Helping-Relationships Skills)
5. ทักษะในการพิจารณาวิเคราะห์คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมต่าง ๆ (Values Clarification Skills)

ดังนั้นในการจัดหลักสูตรและการสอนให้มีความสัมพันธ์ทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติควรทำเป็น 4 ระยะเวลาด้วยกัน ในแต่ละระยะ นักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติงานในโรงเรียนควบคู่ไปกับการเรียนภาคทฤษฎีซึ่งไม่เหมือนหลักสูตร เดิมที่มีภาคปฏิบัติในโรงเรียนระยะเดียวคือการฝึกสอน ซึ่งวิธีใหม่นี้จะทำให้นักศึกษาสามารถนำประสบการณ์และปัญหาที่พบในโรงเรียนมาอภิปรายเพื่อแก้ใขปัญหาหรือเพิ่มความเข้าใจในทฤษฎีแจ่มแจ้งขึ้นด้วย

ในปี 2520 จรรยา คุณมี¹ ได้เขียนบทความเรื่อง "ครูสังคมศึกษา" มีใจความที่สำคัญว่า ครูสังคมมีส่วนรับผิดชอบในการช่วยให้นักเรียนเข้าใจตัวเองและเข้าใจผู้อื่น ช่วยให้เด็กรู้จักคิดและคิดเป็น คือ คิดอย่างมีเหตุผลและหลักฐานข้ออ้างอิงสนับสนุน มีการพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพราะเราเชื่อและมั่นใจว่า คนที่รู้จักคิดและคิดเป็นจะสามารถรับผิดชอบตนเองและสังคมได้ ดังนั้นหน้าที่หลักของครูสังคมศึกษามี 2 ประการ คือ

¹จรรยา คุณมี, "ครูสังคมศึกษา" วิทยาสาร 28 : 21 (1 พฤศจิกายน 2520),
หน้า 11 - 14.

1. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลง และสร้างเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีกว่า มีความกระตือรือร้นไม่เฉื่อยชา
2. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักพิทักษ์รักษา ทำนุบำรุงสิ่งที่ดีในสังคมให้เป็นมรดกตกทอดไปยังอนุชนรุ่นหลัง

ผู้เขียนได้เสนอแนวคิดที่ สมรรถภาพพื้นฐานของครูสังคมนิยมที่ดี ที่ทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ 2 ประการข้างต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีสมรรถภาพ 4 ข้อคือ

1. มีความรู้ทั่วไปอันเป็นพื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. มีความรู้วิชาเฉพาะเป็นอย่างดี คือวิชาสังคมนิยมและสังคมศาสตร์
3. มีความรู้วิชาการศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูง เช่น ทฤษฎีการศึกษา จิตวิทยา การวัดผล การแนะแนว และวิธีสอนต่าง ๆ
4. ได้ทดลองปฏิบัติการจริงในโรงเรียนจนได้รับการรับรองจากอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง

ในปี 2521 ทองอินทร์ วงศ์โสธร¹ เขียนบทความเรื่อง "ฝึกหัดครูไทยในวันนี้และวันหน้า" มีความตอนหนึ่งซึ่งสนับสนุนการนำโปรแกรมฝึกครูแบบสมรรถฐานมาใช้ในการฝึกครูให้มีประสิทธิภาพดังนี้

"แนวความคิดเกี่ยวกับการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานเป็นแนวหนึ่งในจำนวนแนวความคิดทั้งหลายเพื่อแก้ปัญหาประสิทธิภาพของครู... แนวคิดนี้คงช่วยกระตุ้นสถาบันฝึกหัดครูให้ใคร่ประเมินผลของตนเองว่ามีสมรรถภาพในการเป็นครูหรือไม่ การเตรียมครูในปัจจุบันเน้นการเรียนรู้วิชาครบหน่วยกิตตามกำหนดเป็นหลัก จบหลักสูตรก็ได้รับการที่ตราว่าสอบได้ การฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานเน้นสมรรถภาพ เน้นทักษะ การเป็นครูเป็นเกณฑ์ การจบการศึกษาจะแสดงว่า นักศึกษาคูใดแสดงสมรรถ-

¹ทองอินทร์ วงศ์โสธร, "ฝึกหัดครูไทยในวันนี้และวันหน้า" วารสารสภาการศึกษา
แห่งชาติ 12: 6 (สิงหาคม - กันยายน 2521), หน้า 27 - 30.

ภาพในการ เป็นครูบรรลุเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ จะบรรลุหรือสำเร็จเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับความสามารถรายบุคคล... เพื่อให้อัตลักษณ์ของสถาบันฝึกหัดครูในอนาคตจะสามารถสอนคนใหญ่บุรุษธรรมแท้ เป็นคนดี รุกี สอนดี..."

จากแนวคิดของนักการศึกษาไทยดังกล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า การเตรียมครูในอนาคตจะเน้นสมรรถภาพของการ เป็นครูมากกว่าการมีความรู้ที่เพียงพออย่างเดียว ซึ่งหมายถึงว่า ครูจะต้องมีสมรรถภาพในการนำความรู้ภาคทฤษฎีที่ได้เรียนและทักษะที่ได้ฝึกฝนจากห้องเรียนและห้องปฏิบัติการในวิทยาลัยครูไปปฏิบัติจริงในโรงเรียนที่ทำการสอนหรือฝึกสอน โดยเฉพาะครูสังคมศึกษาซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคม เป็นตัวนำการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนที่เป็นอนาคตของชาติ

งานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิผลในการเรียนกับสมรรถภาพในการสอน และโครงการฝึกครูแบบสมรรถฐาน (CBTE) และการสอนสังคมศึกษาจะนำมาถ่วงน้ำหนักในการวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

ในปี 2508 จิตรบุญรวม เฝ้าวัฒนา¹ ได้วิจัยเรื่อง "การสำรวจปัญหาและอุปสรรคในการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการสอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นเองชุดหนึ่งให้ตัวอย่างประชากรได้แก่ ครูและนักเรียน จำนวน 400 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายเป็นคู่ตอบ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยคิดค่าร้อยละและเสนอในตารางประกอบความเรียง ผลของการวิจัยพบว่า วิธีการสอนของครูยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โรงเรียนมีอุปกรณ์การสอน

¹ จิตรบุญรวม เฝ้าวัฒนา, "การสำรวจปัญหาและอุปสรรคในการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508).

น้อย และล้าสมัย มีหนังสือค้นคว้าน้อยเกินไป ไม่มีห้องสังคมศึกษาและชุมนุมสังคมศึกษา ทำให้การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนน้อยลงไป ผู้วิจัยเสนอแนะให้ปรับปรุงการสอนทุกด้าน เช่น ตัวครูของหมั่นหาความรู้และปรับปรุงวิธีสอน กระทรวงศึกษาต้องปรับปรุงหลักสูตรและแบบเรียน เป็นต้น

ในปี 2513 ปรีชา พิพัฒน์¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการฝึกสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การปรับตัว ความตั้งใจ ระดับความมุ่งหวังและความวิตกกังวลในการฝึกสอนของนักเรียนครูส่วนกลาง" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการฝึกสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและตัวแปรทางจิตวิทยาอีก 4 ตัวแปรคือ การปรับตัว ความตั้งใจ ระดับความมุ่งหวังและความวิตกกังวลในการฝึกสอน ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับ ป.กศ. 312 คนที่ฝึกสอนในวิทยาลัยครูส่วนกลาง 4 แห่ง วิจัยด้วย ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการวัดทางจิตวิทยา 3 ฉบับ และคัดลอกคะแนนฝึกสอนกับคะแนนเฉลี่ยสะสมมาคำนวณหาความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนนฝึกสอนนั้น ในกลุ่มนักศึกษาหญิงมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในกลุ่มนักศึกษาชายมีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อรวมทั้งสองกลุ่ม ปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยทางสถิติ

ในปี 2515 จิตรนาถ กิรติเสวี ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความมีน้ำใจของครู ความรู้สึกนับถือชอบ พฤติกรรมความเป็นผู้นำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

¹ปรีชา พิพัฒน์, "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการฝึกสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การปรับตัว ความตั้งใจ ระดับความมุ่งหวังและความวิตกกังวลในการฝึกสอนของนักเรียนครูส่วนกลาง" (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2514).

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการฝึกสอนของนักศึกษาปีที่สองวิทยาลัยครูสงขลา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับผลการฝึกสอนและตัวแปรทางจิตวิทยา 4 ตัวแปร คือ ความรู้สึกรับผิดชอบ พฤติกรรมความเป็นผู้นำ ความมีน้ำใจของครูและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวอย่างประชากรได้แก่ นักศึกษาระดับ ป.กศ. ปีที่สองของวิทยาลัยครูสงขลาที่ทำการฝึกสอนในปีการศึกษา 2514 จำนวน 230 คน วิธีวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามทางจิตวิทยาหนึ่งฉบับและคัดลอกคะแนนเฉลี่ยสะสมกับคะแนนฝึกสอนมาคำนวณหาความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีความรับผิดชอบและผลการฝึกสอนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในด้านความสัมพันธ์ของผลการฝึกสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01¹

ในปี 2516 วรรณวิภา ทองงอก² ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการสอนของนิสิตฝึกสอนวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก" วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 4 ได้แก่ 1. ทัศนคติต่ออาชีพ 2. วินัยในตนเอง 3. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและ 4. ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน ผลจากการวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาสอบคัดเลือกนิสิตเข้าเรียนครูและเป็นแนวทางในการฝึกอบรมครูให้มีบุคลิกภาพของครูที่เหมาะสม ตัว

¹จิตรนาถ กীরติเสวี, "การศึกษาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความมีน้ำใจของครู ความรู้สึกรับผิดชอบ พฤติกรรมความเป็นผู้นำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการฝึกสอนของนักศึกษา ป.กศ. ปีที่สอง วิทยาลัยครูสงขลา" (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2516).

²วรรณวิภา ทองงอก, "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการสอนของนิสิตฝึกสอนวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก" (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517).

อย่างประชากรคือ นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลกที่ทำการฝึกสอนในปีการศึกษา 2516 จำนวน 310 คน วิธีวิจัย ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพครูและวินัยในตนเอง และ คัดลอกคะแนนเฉลี่ยสะสมและคะแนนฝึกสอนมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการสอนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นิสิตที่เรียนดีจะมีสมรรถภาพในการสอนด้วย

ในปี 2517 ภนิกา กุสกูล¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรีเพื่อสอนวิชาสังคมศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดโปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรีเพื่อสอนวิชาสังคมศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูในเขตกรุงเทพมหานคร 3 แห่งคือ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในเรื่องการจัดรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปกับหมวดวิชาเฉพาะ การจัดอัตราส่วนระหว่างหมวดวิชาต่าง ๆ ในโปรแกรม และความคิดเห็นของนิสิต นักศึกษากับบัณฑิตทางการศึกษาที่มีต่อโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษา ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบเติมคำหรือข้อความเกี่ยวกับเรื่อง ที่ต้องการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ไปถามกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นิสิตนักศึกษาครู และบัณฑิตซึ่งเลือกเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก-โท ซึ่งคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 292 คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าตอบและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏว่าอัตราส่วนของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปสูงกว่าอัตรา ส่วนของหมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาครู และจัดวิชาประวัติศาสตร์ไว้สูงสุดในหมวดวิชา เฉพาะ ความคิดเห็นของนักศึกษาครูและบัณฑิตเห็นว่า วิธีการสอนวิชาเนื้อหาและวิชาครูเป็นแบบบรรยาย การใช้อุปกรณ์การสอนมีน้อย ไม่ค่อยจัดแนวการสอนแบบใหม่ ๆ เช่น แบบศูนย์

¹ภนิกา กุสกูล, "โปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรี เพื่อสอนวิชาสังคมศึกษา" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

การเรียน หรือแบบจุดภาค การเรียนการสอนเน้นความรู้ ความจำและความเข้าใจมาก ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันไปปานกลาง การฝึกภาคปฏิบัติขึ้นทั้งนักศึกษา ครูและบัณฑิตเห็นว่า มีโอกาสสังเกตการสอนน้อยไป ได้รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอและต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการสอนและวิธีการสอนมากที่สุด ปัญหาที่นักศึกษาวิชาครูและบัณฑิตส่วนมากประสบคือ การฝึกภาคปฏิบัติในการเรียนการสอนวิชาครูไม่เพียงพอ

ในปี 2518 สุทิน ทายะพิทักษ์¹ ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับผลการฝึกสอนของนักศึกษาชั้น ป.กศ.สูง ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษา ป.กศ.สูงปีที่สองของวิทยาลัยครูส่วนกลาง 7 แห่ง จำนวน 1,306 คน ในจำนวนนี้เป็นนักศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา 348 คน วิจัยวิจัย ผู้วิจัยได้คัดเลือกคะแนนเฉลี่ยสะสมและคะแนนฝึกสอนจากแผนกทะเบียนวิทยาลัยมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแนวโน้มจะได้ผลการฝึกสอนสูงกว่ากลุ่มที่มีผลการเรียนปานกลางและต่ำ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลการฝึกสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มวิชาเอกสังคมศึกษา กลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงจะได้คะแนนฝึกสอนสูงกว่ากลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมปานกลางและต่ำเช่นเดียวกัน

ในปีเดียวกัน มลวิภา ตันวุฒินันท์² ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การเตรียมครูของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสม ปัญหา

¹สุทิน ทายะพิทักษ์, "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการฝึกสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง" (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2518).

²มลวิภา ตันวุฒินันท์, "การเตรียมครูสังคมศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519).

ข้อบกพร่องของเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตัวอย่างประชากรในการวิจัยประกอบด้วยบัณฑิตศึกษาศาสตร์ จำนวน 178 คน อาจารย์ใหญ่ตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่บัณฑิตศึกษาศาสตร์ปฏิบัติงานอยู่ จำนวน 28 คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของบัณฑิตศึกษาศาสตร์และอาจารย์ใหญ่แล้ววิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยปรากฏว่า โปรแกรมของการเตรียมครูสังคมศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์มีความเหมาะสมดีแล้ว ส่วนคุณสมบัติของครูสังคมศึกษาที่โครงการควรมีลักษณะดังนี้คือ

1. มีวิธีการสอนที่ดีและทันสมัย เน้นการปฏิบัติและประยุกต์ใช้มากกว่าบรรยาย
2. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม

เปลี่ยนแปลงของสังคม

3. มีความสนใจในการสอน
4. มีบุคลิกภาพดี

ในปี 2519 บรรณเลข ทรรทรานนท์¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในหมวดวิชาบังคับทางการศึกษา, หมวดวิชาเอกภาษาอังกฤษ กับผลการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่" ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ฝึกสอนในปีการศึกษา 2518 จำนวน 44 คน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยวิชาบังคับการศึกษาและวิชาเอกกับคะแนนฝึกสอนของนักศึกษามาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยสะสมวิชาเอกและคะแนนฝึกสอนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹บรรณเลข ทรรทรานนท์, "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในหมวดวิชาบังคับทางการศึกษา หมวดวิชาเอกภาษาอังกฤษกับผลการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519).

ในปีเดียวกันนั้นเอง สุวรรณ เนตยากร¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับขอบเขตและหน้าที่และลักษณะที่พึงปรารถนาของครูในระดับมัธยมศึกษา ตัวอย่างประชากรในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาต้นถึงปลายของโรงเรียน 10 แห่งในกรุงเทพฯ 230 คนและผู้ปกครองของนักเรียนทั้ง 230 คนนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น 2 ชุด ครอบคลุมเนื้อหา 4 หมวดคือ ความรู้ของครู ทักษะในการสอน ลักษณะที่พึงปรารถนา และความคิดเห็นอื่น ๆ อย่างอิสระ ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านความรู้วิชาสามัญ วิชาครู และความรู้พิเศษที่ครูควรรู้ คือ ภาษาไทย อังกฤษ สังคมศึกษา หลักสูตรวิธีสอน หลักการวัดและประเมินผล หลักจิตวิทยาและการแนะแนวความสามารถทางนาฏศิลป์ ดนตรี การช่างและงานประดิษฐ์
2. ด้านการสอน ครูควรสอนนักเรียนแบบยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อความหมาย และการควบคุมชั้นเรียน
3. ด้านลักษณะที่พึงปรารถนาของครูคือ ครูควรมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพ พุศสุภาพ รู้จักควบคุมอารมณ์
4. ด้านหน้าที่การงาน ครูควรมีศรัทธาในการสอน อบรมนักเรียน และตรวจสอบคุณภาพทำงานของนักเรียน
5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีคือ ครูควรมีความยุติธรรม ตั้งใจสอนและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน

¹สุวรรณ เนตยากร, "ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และลักษณะที่พึงปรารถนาของครูในระดับมัธยมศึกษา" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519).

ในปี 2520 ชมพันธ์ กุญชร ณ ออยุธยา¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "A Competency-Based Approach to Designing the Pre-Service Professional Education of Secondary School Teachers at the Bachelor's Degree Level in Thailand" สืบค้นความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกหัดครูของประเทศไทยในปัจจุบัน และความเห็นเกี่ยวกับการนำโปรแกรมฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน (CBTE) มาใช้แทน ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสำรวจคือ อาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขามัธยมศึกษาในมหาวิทยาลัยในประเทศไทยทั้งหมด จากผลการสำรวจพบว่า อาจารย์ผู้สอนแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นด้วยในการที่จะนำโปรแกรมฝึกครูแบบสมรรถฐานมาใช้ในประเทศไทยเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของครูทั้งในด้านการทักษะ ทักษะ และความรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการอันแท้จริงของสังคมไทยและในการนำโปรแกรมฝึกครูกิ่งกล่าวมาใช้จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของการฝึกครูทั้งระบบ

ในปี 2520 นงนุช สุวรรณแสง² ได้วิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาทั่วไปและความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาลัยครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม

¹ Chomphan Kunjara Na Ayudhya, "A Competency-Based Approach to Designing the Pre-Service Professional Education of Secondary School Teachers at the Bachelor's Degree level in Thailand" Dissertation Abstract Internation-A (December 1975), 36: 6, p. 3590-A.

² นงนุช สุวรรณแสง, "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาของอาจารย์ในวิทยาลัยครู" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520).

ถามให้ตัวอย่างประการซึ่งได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ซึ่งคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 63 คน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี เกือบทั้งหมดเป็นอาจารย์นิเทศก์ด้วย วิธีการสอนที่ปฏิบัติมากที่สุดคือการบรรยายแล้ว เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและการให้นักศึกษาฝึกสอนในกลุ่มเดียวกัน ช่วยกันคิดค้นแก้ไข วิชาทฤษฎีวิจารณ์ ส่วนวิธีสอนและกิจกรรมที่ใช้น้อยมากหรือไม่เคยใช้เลย ความสำคัญ คือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายและการพาไปศึกษานอกสถานที่ การเลือกใช้วิธีสอนและกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนนั้นจะเลือกโดยคำนึงถึงสภาพความเหมาะสมของเนื้อหาในบทเรียนเป็นหลัก หนังสือที่ใช้สำหรับค้นคว้าและอุปกรณ์การสอนมีไม่พอกับความต้องการ การวัดผลที่ใช้เป็นส่วนใหญ่คือ ให้นักศึกษาประเมินผลตนเอง

ในค่านหนังสือและบทความในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

เกี่ยวกับสมรรถภาพพื้นฐานของครู คณะกรรมการที่รับผิดชอบโปรแกรมการฝึกครู และวิชาชีพ¹ (National Commission on Teacher Education and Profession) มีชื่อย่อว่า "NCTEP'S" ได้รายงานการประชุมปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูและกำหนดคุณสมบัติของครูชั้นอาชีพไว้ดังนี้คือ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ National Commission on Teacher Education and Profession, "What You Should Know About New Horizons, NCTEP'S Report, N.E.A. Washington D.C. 1962 อ้างใน สุภรณ์ ศรีพหล, "การฝึกครูชั้นอาชีพ" วารสาร ศึกษาศาสตร์ 7: 2 (กันยายน 2515), หน้า 12 - 16.

1. ต้องมีความรอบรู้
2. มีทักษะและความรู้เฉพาะในการประกอบอาชีพ
3. มีความสามารถในการตัดสินใจได้ถูกต้องและมีเหตุผล ปฏิบัติภาระกิจในขอบเขตอย่างรับผิดชอบในผลการปฏิบัติงานนั้นด้วย
4. ให้บริการแก่สังคม มีใจทำตามความต้องการหรือผลประโยชน์ส่วนตัว
5. ร่วมมือกับผู้มีอาชีพเดียวกันในการปรับปรุงและบังคับใช้มาตรฐานของอาชีพให้สูงขึ้น
6. ประกอบอาชีพเต็มเวลา
7. ค้นคว้าหาความรู้และทักษะใหม่ ๆ เสมอ

ในปี 1976 ยีนส์ อี. ฮอลล์ และโฮเวิร์ด แอล. โจนส์¹ (Gene E. Hall and Howard L. Jones) ได้รวบรวมบทความเกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกครูแบบสมรรถฐาน (CBTE) ในหนังสือเรื่อง "Competency-Based Education" สรุปว่าครูควรมีสมรรถภาพพื้นฐานที่สำคัญคือ

1. สมรรถภาพด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Competency) มุ่งเฉพาะความรู้ ความสามารถทางเชาวน์ปัญญาและทักษะเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาการที่จะสอน ความรอบรู้ในกลวิธีการสอน การวิเคราะห์โปรแกรม หลักสูตร
2. สมรรถภาพด้านเจตคติ (Affective Competency) เกี่ยวข้องกับค่านิยม ทัศนคติ ความสนใจและความมีศรัทธาในวิชาชีพ
3. สมรรถภาพทางด้านปฏิบัติการ (Performance Competency) ได้แก่ การมีทักษะในการจัดสื่อการเรียน การตั้งคำถามนักเรียนซึ่งครูต้องมีพื้นฐานความรู้และความเข้าใจเป็นอย่างดีก่อนด้วย

¹ Gene E. Hall and Howard L. Jones, Competency-Based Education (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1976), p. 29.

4. สมรรถภาพด้านผลการสอน (Consequence or Product Competency) คือการที่ครูสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

5. สมรรถภาพด้านการศึกษาคนคว้า (Exploratory Competency) เพื่อให้เกิดประสบการณ์ที่มีคุณค่าในตัวครู

ในปี 1977 เจมส์ อี. ไวแกน¹ (James E. Weigan) ได้รวบรวมบทความเกี่ยวกับสมรรถภาพในการเป็นครูในหนังสือชื่อ "Implementing Teacher Competencies" สรุปว่า ครูควรมีสสมรรถภาพพื้นฐานที่จำเป็น 7 ประการ คือ

1. ทักษะการประเมินลำดับขั้นพัฒนาการของเด็ก
2. ทักษะในการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
3. ทักษะการเสริมแรงจูงใจนักเรียน
4. ทักษะการใช้คำถาม
5. ทักษะการลำดับขั้นการสอน
6. ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
7. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

ในปีเดียวกัน โจเซฟ คัลลาแฮนและเลียวนาร์ต คลาร์ก² (Joseph Callahan and Leonard Clark) เรื่อง "Teaching in the Secondary School" สรุปความว่าครูมัธยมศึกษาคควรมีสสมรรถภาพพื้นฐานดังต่อไปนี้

1. สมรรถภาพในการวางแผนการเรียนการสอน
2. สมรรถภาพในการกระตุ้นความสนใจและความภูมิใจเกิดวินัยในการเรียน
3. สมรรถภาพในการอธิบายความคิด, ตั้งคำถาม และฝึกทักษะนักเรียน

¹ James E. Weigand, Implementing Teacher Competencies: Positive Approaches to Personalization Education (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1976), p. 6.

² Joseph F. Callahan and Leonard H. Clark, Teaching in the Secondary School (New York: Macmillan Publishing Co., 1977), p. 318-323.

4. สมรรถภาพในการจัดให้มีการอภิปรายและการเรียนกลุ่มย่อย
5. สมรรถภาพในการสอนเสริมแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล
6. สมรรถภาพในการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการต่าง ๆ
7. สมรรถภาพในการสร้างและใช้สื่อการสอน
8. สามารถเป็นครูอาชีพ เช่น วิเคราะห์การสอน ประเมินผลเทคนิคการสอน และก่นควาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน

เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูสังคมศึกษา ซึ่งนักการศึกษาต่างประเทศได้แสดงแนวความคิดไว้ในหนังสือและบทความทางการศึกษาต่าง ๆ ผู้วิจัยได้คัดทอนและรวบรวมมาดังนี้

ในปี 1960 โจนาธาน ซี แมคเลนดอน¹ (Jonathan C. McLendon) เขียนหนังสือเรื่อง "Teaching the Social Studies" กล่าวว่า ครูสังคมศึกษาที่ดีจะต้องฝึกอบรมนักเรียนให้มีคุณสมบัติตามค่านิยมที่สังคมต้องการ ซึ่งวิชาสังคมศึกษาจะสามารถสนองความต้องการทั้งของนักเรียนและสังคมในแง่นี้ได้ ในค่านลักษณะของครูสังคมศึกษาจะต้องเป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะสอน หมั่นติดตามความโหวตต่าง ๆ ทางสังคมและสนใจงานคนควาใหม่ ๆ ทางสังคมศาสตร์ ที่สำคัญคือต้องสามารถประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจมาใช้กับเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้ ดังนั้น ครูสังคมศึกษาจะต้องมีสมรรถภาพพื้นฐานดังนี้

1. มีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ทั้งในอย่างกว้าง ๆ และอย่างลึกซึ้ง เพื่อจะไม่เข้าใจผิดในการวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับสังคม

¹ Jonathan C. McLendon, Teaching the Social Studies.

(Washington D.C.: Department of Classroom Teachers, American Educational Research Association of the National Education Association, 1960), p. 6.

2. มีประสบการณ์ทางสังคม มีความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและมีส่วนร่วมในองค์การทางสังคม เป็นตัวอย่างของพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยแก่นักเรียน การมีส่วนร่วมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมจะช่วยให้ครูมีความรู้และประสบการณ์ซึ่งจะนำไปใช้ในการสอนได้

3. มีความเชื่อมั่นในระบบประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

4. มีทักษะในการ เป็นผู้นำของเด็กวัยรุ่น สามารถติดต่อสัมพันธ์กับเด็กและคนในสังคม พยายามปรับปรุงเทคนิคที่จะแนะนำการเรียนรู้นักเรียน

5. มีความเป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ร่วมมือในกิจกรรมนักเรียนที่จัดขึ้นในโรงเรียน

โคโรซี เฟรเซอร์ และอีดิซ เวสต์¹ (Dorothy Fraser and Edith West) ในปี 1961 ได้ร่วมกันเขียนหนังสือเรื่อง "Social Studies in Secondary Schools: Curriculum and Methods" กล่าวถึง คุณลักษณะของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาควรมีดังนี้

1. ท้าทายดี แดงกายดี และมีอารมณ์ขัน

2. มีความพอใจและศรัทธาในการสอนสังคมศึกษา

3. เข้ากับนักเรียนได้ดี เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียน

4. ปรับตัวได้ดีและอย่างรวดเร็ว

5. มีทัศนคติในทางสร้างสรรค์ต่อการปฏิบัติงาน

6. เข้าใจธรรมชาติและขอบข่ายของวิชาสังคมศาสตร์ และรู้วิธีการทางสังคม

ศาสตร์

7. สามารถประดิษฐ์และใช้แผนที่ได้ดี

¹ Dorothy McClure Fraser, and Edith West, Social Studies in Secondary Schools: Curriculum and Methods. (New York: The Ronald Press Company, 1961), p.p. 3-8.

8. สามารถเข้าใจและใช้สถิติทางเศรษฐศาสตร์
9. สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองอย่างมีเหตุผล
10. สามารถใช้เอกสารอ้างอิงทางสังคมศาสตร์ประกอบการสอนได้
11. มีความรู้พื้นฐานทางวรรณคดี ศิลปะและวิทยาศาสตร์
12. สามารถช่วยงานธุรการของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
13. สามารถใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ แบบ
14. เข้าใจพัฒนาการเด็กและจิตวิทยาการเรียนรู้
15. สามารถแยกแยะจุดประสงค์ของการสอนแล้วเลือกเนื้อหาและวิธีการสอน

สอดคล้องกัน

ในปี 1973 เอคการ์ เคลลีและลาร์รี่ แอนดรู¹ (Edgar Kelly and Larry Andrew) คณะกรรมการหลักสูตรแห่งสถาบันฝึกหัดครูของมหาวิทยาลัยเนบราสก้าได้เขียนบทความชื่อ "Social Studies Education Learning Tasks" มีตอนหนึ่งซึ่งกล่าวถึงสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาว่า ลักษณะของครูสังคมศึกษาที่มีประสิทธิภาพควรมีดังนี้

1. เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพในสังคมประชาธิปไตย
2. มีความชำนาญในการศึกษาเกี่ยวกับมนุษย์ (เป็นนักวิทยาศาสตร์สังคม)
3. มีมนุษยสัมพันธ์อันดี
4. มีประสิทธิภาพในการหาเหตุผลและตัดสินใจ
5. มีประสิทธิภาพในการวางแผน, ปฏิบัติและประเมินผลการเรียนเพื่อพัฒนา

ความคิดรวบยอดทางสังคมศาสตร์

¹ Edgar Kelly and Larry Andrew, "Social Studies Education Learning Tasks," Competency-Based Teacher Education. (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1976), p. 122.

ในปี 1974 สภาสังคมศึกษาแห่งนิวยอร์ก¹ (The New York State Council for the Social Studies) ได้วางแนวทางเกี่ยวกับสมรรถภาพครูสังคมศึกษาไว้ในเรื่อง "Suggested Criteria for Certification of Social Studies Teachers" สรุปได้ว่าครูควรมีสมรรถภาพดังนี้คือ

1. สมรรถภาพทางการสอน

- ก. สามารถใช้เทคนิคการสอนได้หลายแบบ
- ข. สามารถแยกแยะส่วนประกอบของการสอนเป็นหน่วยใหญ่ หน่วยเล็กและจัดลำดับบทเรียนได้เหมาะสม
- ค. สามารถใช้หาทางประกอบการสอน และใช้อุปกรณ์การสอนได้เหมาะสม
- ง. ใช้การประเมินผลเพื่อแบ่งนักเรียนตามความสามารถและวางบทเรียนกระตุ้นให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน
- จ. ช่วยให้นักเรียนมีความคิดรวบยอดทางสังคมศึกษาและฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการค้นคว้าทางสังคมศาสตร์
- ฉ. สามารถใช้ผลการวิจัย, เลื่อนเนื้อหาและอุปกรณ์การสอนเหมาะกับบทเรียน
- ช. สามารถประยุกต์ใช้หลักวิชาจิตวิทยาในการสอนในห้องเรียน

2. สมรรถภาพทางวิชาการ

- ก. มีความรู้เนื้อหาวิชาสังคมศาสตร์อย่างกว้างขวาง
- ข. รู้จักวิธีการและเครื่องมือทางสังคมศาสตร์

¹The New York State Council for the Social Studies, "Suggested Criteria for Certification of Social Studies Teachers," US Educational Resources Information Center, Eric Document Education (April 1974), p. 081685.

- ก. รู้หลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์
- ง. รู้ความคิดรวบยอดที่สำคัญและหลักการทั่วไปของวิชาสังคมศาสตร์
- จ. สามารถวิเคราะห์หลักสูตรโดยทั่วไปและหลักสูตรสังคมศึกษาได้
- ฉ. รู้วิธีใช้สื่อมวลชนให้เป็นประโยชน์ในการสอน
- ช. รู้จักใช้แหล่งการวิจัยในการสอนสังคมศึกษา

3. สมรรถภาพทางวิชาชีพ

- ก. สนใจร่วมการประชุมสัมมนาอบรมทางวิชาการและการปฏิบัติงานทางวิชาการ
- ข. พยายามหาประสบการณ์ในการเขียนบทความทางวิชาการ ไปทัศนศึกษา (field trip) เขียนคำรา และติดต่อกับสังคมอื่นเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรม
- ค. วางขอบข่ายหลักเกณฑ์เพื่อประเมินผลตนเองและกลุ่ม

4. คุณสมบัติส่วนตัว

- ก. พยายามวิเคราะห์ตนเองและปรับปรุงให้ดีขึ้น
- ข. มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ดังต่อไปนี้

ในปี 1971 เจมส์ ริชเตอร์ และโอนาส สคานแดรต¹ (James Richter, Onas Scandrette) ได้วิจัยเรื่อง "Relationship Between Teacher Personality Rating and Student Academic Success,"¹ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความสามารถในการเรียน ตัวอย่างประชากร

¹James Richter, Onas Scandrette, "Relationship Between Teacher Personality Rating and Student Academic Success," The Journal of Educational Research Vol. 65 No. 3 (November 1971), p. 127-129.

ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษามัธยมศึกษาชั้นสูงไนล์เวสต์ ไฮสกูล (Nile West High School) มอริสซิดนอยส์ แบ่งนักศึกษออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นพวกที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับ 3.5 ขึ้นไปติดต่อกัน 7 ภาคเรียนและจบการ เรียนแล้วอีกกลุ่มเป็นกลุ่มควบคุมซึ่ง มีผลการเรียนต่ำกว่า 3.5 ลงมาและเรียนต่อระดับปริญญา คะแนนตัวแปรบุคลิกภาพที่กำหนด ได้แก่ แรงจูงใจ, ความขยัน, ความติริเริ่ม, ความมีอิทธิพลและลักษณะผู้นำ, การติดต่อกับผู้อื่น, ความรับผิดชอบ, ความพึงพอใจในชีวิต, และความมั่นคงทางอารมณ์แล้วทดสอบความแตกต่างด้วยการหาค่า t -test ผลการวิจัยปรากฏว่า อัตรากาเฉลี่ยตัวแปรบุคลิกภาพของ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร นักศึกษากลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงจะมีคะแนนบุคลิกภาพสูง เมื่อเปรียบเทียบคะแนนบุคลิกภาพระหว่างกลุ่มนักศึกษที่ได้คะแนนสูง แต่หากจบไปแล้วจะมีคะแนนบุคลิกภาพทุกตัวแปรต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่ยังคงศึกษาต่อ

ในปี 1975 จอห์น เอ. เวลส์¹ (John A. Wells) ได้วิจัยเรื่อง "A Study of the Relationship Between Facility in Language Usage and Success in Student Teaching." มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะในการใช้ภาษากับความสามารถในการเรียน เพื่อทำนายสัมฤทธิ์ผลในการฝึกสอนและวัดความสำเร็จ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเมอร์เรย์ จำนวน 157 คน เกณฑ์ในการวิเคราะห์ได้แก่ 1. คะแนนการฝึกสอน 2. การใช้ภาษาในห้องเรียน 3. คะแนนของฝ่ายนิเทศก์จากมหาวิทยาลัย ตัวแปรที่ใช้ในการทำนายความสำเร็จได้แก่ตัวที่ 4 ก็คือ คะแนนการทดสอบภาษาอังกฤษ (English Expression form of the Co-operative English test) 5. คะแนนเฉลี่ยสะสมวิชาภาษาอังกฤษ

¹John A. Wells, "A Study of the Relationship Between Facility in Language Usage and Success in Student Teaching at Murry State University," Dissertation Abstract International (October 1973), 34: 4 p. 1762-A.

ทุกวิชา และ 6. คะแนนเฉลี่ยสะสมของการเรียนทั้งหมด ในการคำนวณสถิติใช้สัมประสิทธิ์ถดถอย วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการฝึกสอนการใช้ภาษาในห้องเรียนและคะแนนของอาจารย์นี้ เหตุที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษากับคะแนนเฉลี่ยสะสม แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนก็จะสามารถใช้ภาษาได้ดีและทำการฝึกสอนดี อย่างไรก็ตาม การวัดผลและการทำนายผล ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า ผู้ที่มีสมรรถภาพในการเรียนอาจจะไม่ได้เป็นผู้มีสมรรถภาพในการสอนเสมอไป

ในปีเดียวกัน จอห์น เอฟ. ซิปกินส์ และโทนี เอฟ. เทอร์ โทวิช¹ (John F. Sipkins Tony F. Turkovich) ได้วิจัยเรื่อง "Competency-Based Teacher Education and Its Characteristics" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนา รูปแบบการฝึกครูตามแนวสมรรถฐานในสาขาวิชาชีพศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู เป็นการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive Research) ผลการศึกษาคือว่า

1. โปรแกรมฝึกครูแบบสมรรถฐานที่นำไปใช้มักขาดขอบเขตที่แน่นอนของเป้าหมาย
2. โปรแกรมฝึกครูแบบสมรรถฐาน ที่ประสบความสำเร็จ มักจะมีคณะกรรมการควบคุมและประเมินผลเพื่อปรับปรุงโครงการด้วย
3. มีการคัดเลือกผู้อำนวยการโครงการ เพื่อดำเนินการฝึกครูประจำการและให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและพัฒนาโครงการ
4. ในระยะแรกๆของโครงการควรตั้งคณะกรรมการประสานงานเพื่อวางเป้าหมายที่จำเป็นในการทำให้โครงการประสบความสำเร็จตั้งแต่ระยะแรก

¹ John F. Sipkins, Tony F. Turkovich, "Competency-Based Teacher Education and Its Characteristics," Dissertation Abstract International. (February 1974), 34: 8 p. 4973-A.

5. คณะกรรมการควรวัดผลโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทราบระยะการดำเนินงานที่แท้จริงและสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขโครงการได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ยังได้พบว่าในโครงการดังกล่าวนิยมใช้ชุดการสอนมาก ทำให้มีผลสร้างคู่มือการใช้ชุดการสอนขึ้นด้วย

ในปี 1974 ลูจวนน่า รัฟฟิน บัทส์ (Lu Juanna Ruffin Butts) ได้วิจัยเรื่อง "Expected Teacher Competencies of the Maryland Elementary School Teacher: Selected Ability Requirements as Revealed by An Examination of State and Local Course of Study" วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถภาพที่คาดหวังของครูประถมศึกษาแห่งรัฐแมริแลนด์ ตัวอย่างประชากรคือ ศึกษานิเทศก์ท้องถิ่น 24 แห่ง จำนวน 69 คน ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามครอบคลุมเนื้อหาวิชา 7 วิชา ได้แก่ การอ่าน, การใช้ภาษา, การสะกดตัว, ดायมมือ, คณิตศาสตร์, สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ สมรรถภาพในการสอนวิชาทั้งเจ็ดในค่านิยมมุ่งหมาย, การวางแผนการสอน, การจัดชั้นเรียนให้เหมาะสมกับวิชา, วิธีสอน และการวัดผล ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูประถมที่ดีต้องมีความรู้ในวิชาทั้ง 7 ที่กำหนดให้
2. ครูประถมที่ดีต้องพัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียน
3. ในการสอนสังคมศึกษา ครูต้องทำให้นักเรียนมีความเข้าใจ มีมโนทัศน์และทัศนคติให้เกิดความสนใจอย่างลึกซึ้งต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทาง

1

Lu Juanna Ruffin Butts, "Expected Teacher Competencies of the Maryland Elementary School Teacher": Selected Ability Requirements as Revealed by An Examination of State and Local Course of Study," Dissertation Abstract International (October 1974), 34: 4 p. 2095-A.

สังคม

4. ครูประณัติที่ดีต้องสามารถใช้แหล่งความรู้ต่าง ๆ ในวิชาสังคมศึกษา, การอ่านและการใช้ภาษา
5. ครูประณัติที่ดีต้องสามารถใช้เทคนิคการวัดผลแบบต่าง ๆ เพื่อวัดพัฒนาการของนักเรียน
6. ครูประณัติที่ดีต้องมีทักษะในการนำเข้าสู่บทเรียนวิชาสังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ด้วยความกระตือรือร้น
7. ครูประณัติที่ดีต้องมีวิจาร์ณญาณในการวางแผนการสอน, การเลือกวิธีสอน และจัดโปรแกรมการสอนตรงกับความตองการ ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน
8. ครูประณัติที่ดีต้องสามารถใช้สื่อการสอนและแหล่งความรู้ต่าง ๆ
9. ครูประณัติที่ดีต้องสามารถสัมพันธ์ทักษะ ความรู้ และความคิดรวบยอดในวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

ในปีเดียวกัน ซีลา เอ.บรูคส์ ไวน์แมน (Sheila A. Brooks Wineman) ได้วิจัยเรื่อง "A Humanistic Competency-Based Science and Social Studies Methods Course) มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายหลักการทางมนุษยศาสตร์โดยวิชาสังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ ในการฝึกครูแบบสมรรถฐาน นอกเหนือจากการให้มีสติปัญญาและความสามารถ ตัวอย่างประชากรใดแก่ ครูที่ได้รับการคัดเลือกสมรรถภาพ 13 คน สร้างศูนย์การเรียนที่เน้นกิจกรรมแบบสืบสอบและการค้นพบครอบคลุมจุดมุ่งหมาย 23 วิชา, สมรรถภาพ 25 อย่างซึ่งเน้นเนื้อหาของวิชาสังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ให้กระจายอยู่ทั่วไปในศูนย์การเรียนทั้ง 11 ศูนย์ ให้ครูที่เป็นตัวอย่างประชากร เลือกแผนการเรียน และประเมินผลตนเอง ผลการทดลองปรากฏว่า

¹ Sheila A Brooks Wineman, "A Humanistic Competency-Based and Social Studies Methods Course," Dissertation Abstract International (October 1974), 35: 4 p. 2246-A.

1. ตัวอย่างประชากรเพิ่มทัศนคติที่ดี, ระคับทักษะ, ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา สามารถยกระดับครูที่มีสมรรถภาพปานกลางค่อนข้างต่ำเป็นครูที่มีสมรรถภาพปานกลางค่อนข้างสูง

2. ตัวอย่างประชากรไคทราบเนื้อหาและวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งช่วยเสริมให้มีความต้องการจะสอนวิชาวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา

ที่สำคัญที่สุดคือ สมรรถภาพพื้นฐานและพื้นฐานทางมนุษยศาสตร์สามารถผสมกลมกลืนได้เป็นอย่างดีตามวิธีการทางสังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์

ในปี 1974 เจมส์ พี. เบคเกอร์¹ (James P. Becker) ได้วิจัยเรื่อง "An Examination and Comparison of Three Instructional Strategies for Competency-Based Teacher Education" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาผลและเปรียบเทียบวิธีการสอน 3 แบบในด้านสัมฤทธิ์ผลและทัศนคติต่อวิธีสอน
 2. ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย และ 3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลในการเรียนกับทัศนคติต่อการสอนของนักศึกษาครูสาขาประถมศึกษา - ระดับปริญญาตรี
- ตัวอย่างประชากรได้แก่ นักศึกษาปีที่สามและที่สี่จำนวน 49 คน วิจัยคือแบ่งนักศึกษาเป็นสามกลุ่มเพื่อทดลองสอนด้วยวิธีต่างกัน ตัวแปรวิธีสอนที่ใช้คือ การสอนแบบรายบุคคล (personalization) และการสอนโดยโซ่หน่วยการสอน (modularization) กลุ่มที่ 1 สอนโดยไม่ใช้เทคนิคอะไรเลย กลุ่มที่ 2 สอนแบบรายบุคคล และกลุ่มที่ 3 สอนแบบรายบุคคลและสอนโดยโซ่ชุดการสอน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของผู้เรียนทั้งสามกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการสอนทั้งสองแบบนี้ และจากระเบียบนสะสมตลอดระยะเวลา

¹James P. Becker, "An Examination and Comparison of Three Instructional Strategies for Competency-Based Teacher Education," Dissertation Abstract International. (March 1975), 35: 9, p. 5980-5981-A.

ของการวิจัยพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังนี้คือ

1. โปรแกรมและการฝึกนักศึกษาได้ดำเนินการก่อนการวิจัย
2. การควบคุมวิชาและวิธีสอนมีความซับซ้อนและขัดกับสภาพแวดล้อม
3. ไม่สามารถควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นในโปรแกรมการฝึกครูได้

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า วิธีการสอนแบบใช้ชุดการสอนช่วยเสริมสมรรถภาพการเป็นครูมาก แม้จะไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างสัมฤทธิ์ผลในการเรียนกับทัศนคติ แต่ควรจะนำไปพิจารณาในโครงการต่อไป และเพื่อให้การวิจัยวิธีสอนไม่ยุ่งยากซับซ้อน ควรวัดผลเป็นระยะทุกชั้นตอนดีกว่าวัดผลแบบเปรียบเทียบ

ในปี 1977 จริญญา คุณมี¹ ได้ศึกษาเรื่อง "A Comparative Study of the Competencies of Prospective Secondary Social Studies Teacher in the United States and Thailand." เป็นการวิจัยโดยวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร (document research) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพครูสังคมศึกษาของอเมริกันกับไทย โดยศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรฝึกหัดครูงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรงานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพครู และบทความแสดงแนวความคิดของนักการศึกษาอเมริกันกับไทย ผลของการศึกษาพบว่า

1. ทั้งครูไทยและอเมริกันเน้นในการเรียนเนื้อหาวิชาพื้นฐานอย่างกว้าง ๆ รวมทั้งปรัชญา วรรณคดี คนตรี ศิลปะ วิทยาศาสตร์และทักษะในการสื่อความหมาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Charoon Koonmee, "A Comparative Study of the Competencies of Prospective Secondary Social Studies Teacher in the United States and Thailand," Ph. D. Dissertation School of Education, Ohio University, 1977.

2. ทั้งไทยและอเมริกันฝึกครูสังคัมศึกษาแบบรายวิชา (Single Disciplinary) แต่อเมริกันต้องการเปลี่ยนเป็นการฝึกแบบสหวิชาหรือบูรณาการ (Multidisciplinary หรือ Interdisciplinary Approach) ในขณะที่ไทยไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงการฝึก

3. อเมริกันเน้นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม, สมรรถภาพพื้นฐานทางวิชาการและการเป็นครูอาชีพ ส่วนไทยเน้นพฤติกรรมส่วนตัวที่พึงปรารถนาหรือครูที่สังคมต้องการ

ในปี 1978 ฮัล อี. เจนกินส์ (Hal E. Jenkins) ได้วิจัยเรื่อง "The Relationship of Beginning Teacher's Scores on the National Teacher Examination and Other Selected Variables to their Competency in Teaching." วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเลือกที่ใช้ทำนายสมรรถภาพในการสอนปีแรกของครู ตัวอย่างประชากรได้แก่ ครู 77 คนที่จบจากมหาวิทยาลัยมิสซิสซิปปี และสอนเป็นปีแรกในโรงเรียนรัฐบาล วิจัย ผู้วิจัยใช้คะแนนตัวแปรเลือกที่ใช้ทำนายสมรรถภาพได้แก่ 1. คะแนนทดสอบครูแห่งชาติ (The National Teacher Exam-Weighted Common Examination Total (NTE-WCET) 2. คะแนนเฉลี่ยสะสม 3. คะแนนฝึกสอน 4. คะแนนวิธีสอน 5. คะแนนวิชาการเปรียบเทียบวิธีสอน 6. คะแนนวิชาหลักการสอน 7. คะแนนจิตวิทยาการศึกษา 8. ระดับการสอน (Level of Teaching) การวัดสมรรถภาพในการสอนปีแรกของครู ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อวัดสมรรถภาพครูที่สร้างโดยทอมสันและแชนเลย์ (STCEQ) แล้วมาคำนวณด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ

¹ Hal E. Jenkins, "The Relationship of Beginning Teacher's Scores on the National Teacher Examination and Other Selected Variables to Their Competency in Teaching," Dissertation Abstract International. (January 1979), 39: 4 p. 4189 A.

Step-wise ผลการวิเคราะห์พบว่า มีตัวแปรที่ใช้ทำนายสมรรถภาพได้ 4 ตัวคือ คะแนนเฉลี่ยสะสม ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนอีก 3 ตัวแปรคือ คะแนนฝึกสอน คะแนนวิชาจิตวิทยาและระดับการสอน ใช้ทำนายสมรรถภาพได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย